הגדה

של
פסח
ה״תש״ד

הִנְנִי מוּכָן וּמְזֻמָּן
לְקַיֵּם מִצְוַת עֲשֵׂה
שָׁמוֹר אֶת חַג הָאָבִיב
זָכוֹר אֶת הַיּוֹם
אֲשֶׁר בּוֹ יְצָאתֶם

ניבים

דוברים אלי זרעינו ❀ במענית לבב
ויום יגיע והיינו ❀ לשבלי זהב ❀
וילדיך יבוא אליך ❀ פרחי דגן
לבו ❀ והלך דל במלילותיך ❀ רעבוננו
ישבר ❀ חרש חורש וזרע זורע ❀
במענית הלב ❀ ובואו בואו זר
ורע ❀ לחג קציר קרב ❀

דבר

אל בני ישראל ואמרת
אליהם: כי תבאו אל הארץ
אשר אני נותן לכם וקצרתם
את קצירה והבאתם את עמר
ראשית קצירכם אל הכהן.

ראיבר

אמללנו כעמל המלים ❀ כל
איש יביא כעמר אלמות ❀
גדיש דגן יקום לתלפיות ❀
ושבליו פנימה ❀ פני מה
השבלים.

מַה־יָּפִית הָאָבִיב
בַּשָּׂדֶה בָּאָחוּ
הַצִּיצִים יִפְרָחוּ
צַהֲלַת חַיִּים סָבִיב
מַה־יָּפִית הָאָבִיב
מַה־נָּעַמְתָּ הָאָבִיב

מַה יָּפִית הָעוֹלָם
יָם דָּגָן פָּתוּחַ
יַךְ גַּלִּים בָּרוּחַ
וּמְאִירִים פְּנֵי הָאֲגַם
מַה יָּפִית הָעוֹלָם
מַה נָּעַמְתָּ הָעוֹלָם

מַה יָּפִית בֹּקֶר אוֹר
כָּל עָנָף כָּל עֵשֶׂב
יֵשְׁתְּ מִטַּל הַכֶּסֶף
יִשְׁתּוּ טַל יְפִיצוּ מֹר
מַה יָּפִית בֹּקֶר אוֹר
מַה נָּעַמְתָּ בֹּקֶר אוֹר.

כְּתֹנוֹת פַּסִּים לָבַשׁ הַגַּן
וּכְסוּת רִקְמָה מַדֵּי דִשְׁאוֹ
וּמְעִיל תַּשְׁבֵּץ עָטָה כָּל עֵץ
וּלְכָל עַיִן הֶרְאָה פִּלְאוֹ
וּלְכָל צִיץ חָדָשׁ לִזְמַן חָדָשׁ
יָצָא שׁוֹתֵק לִקְרַאת בּוֹאוֹ
אַךְ לִפְנֵיהֶם שׁוֹשָׁן עוֹבֵר
מֶלֶךְ עַל כֹּל הוּרַם כִּסְאוֹ
יָצָא מִבֵּין מִשְׁמָר עָלָיו
וַיְּשַׁנֶּה אֶת בִּגְדֵי כִלְאוֹ
מִי לֹא יִשְׁתֶּה יֵינוֹ עָלָיו
הָאִישׁ הַהוּא יִשָּׂא חֶטְאוֹ.

תן לרצות
ארצך שי תנה
ברכה בדיצך
רב דגן ותירוש
בהפריצך קומם
עיר בנה חפצך

צוה שנה טובה
ומעטרת פרי הארץ
לגאון ולתפארת
עיר כסכה
נותרת שימה
בידך עטרת

הִנָּךְ יָפָה

רַעְיָתִי הִנָּךְ יָפָה עֵינַיִךְ
יוֹנִים לִבַּבְתִּנִי אֲחֹתִי כַלָּה
לִבַּבְתִּנִי בְּאַחַת מֵעֵינַיִךְ

הוֹי קוּמִי לָךְ רַעְיָתִי
הוֹי קוּמִי לָךְ יָפָתִי הוֹי
קוּמִי לָךְ וּלְכִי לָךְ כִּי
הִנֵּה הַסְּתָו עָבָר הַגֶּשֶׁם
חָלַף הָלַךְ לוֹ הַנִּצָּנִים נִרְאוּ
בָאָרֶץ עֵת הַזָּמִיר הִגִּיעַ
וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע
בְּאַרְצֵנוּ הַתְּאֵנָה חָנְטָה
פַגֶּיהָ וְהַגְּפָנִים סְמָדַר
נָתְנוּ רֵיחַ הוֹי קוּמִי לָךְ

מַה דּוֹדֵךְ

מִדּוֹד הַיָּפָה בַּנָּשִׁים
מַה דּוֹדֵךְ מִדּוֹד
דּוֹדִי צַח וְאָדוֹם
דָּגוּל מֵרְבָבָה
רֹאשׁוֹ כֶּתֶם פָּז
קְוֻצּוֹתָיו תַּלְתַּלִּים
שְׁחוֹרוֹת כָּעוֹרֵב
עֵינָיו כְּיוֹנִים
עַל אֲפִיקֵי מָיִם
רֹחֲצוֹת בֶּחָלָב

מַה דּוֹדֵךְ מִדּוֹד
הַיָּפָה בַּנָּשִׁים

כְּשֶׁהָיָה מֹשֶׁה רַבֵּנוּ רוֹעֶה
צֹאנוֹ שֶׁל יִתְרוֹ בַּמִּדְבָּר
בָּרַח מִמֶּנּוּ גְּדִי וְרָץ אַחֲרָיו
עַד שֶׁהִגִּיעַ לְחָסוּת. נִזְדַּמְּנָה
לוֹ בְּרֵיכָה שֶׁל מַיִם וְעָמַד
הַגְּדִי לִשְׁתּוֹת. כֵּוָן שֶׁהִגִּיעַ
מֹשֶׁה אֶצְלוֹ אָמַר: אֲנִי לֹא
הָיִיתִי יוֹדֵעַ שֶׁרָץ הָיִיתָ
מִפְּנֵי צָמָא עָיֵף אַתָּה. הִרְכִּיבוֹ
עַל כְּתֵפוֹ וְהָיָה מְהַלֵּךְ. אָמַר
הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: יֵשׁ לְךָ
רַחֲמִים לִנְהוֹג צֹאנוֹ שֶׁל
בָּשָׂר וָדָם כָּךְ חַיֶּיךָ אַתָּה
תִּרְעֶה צֹאנִי יִשְׂרָאֵל.

הִנֵּה אֲחַלְּלָה בַּחֲלִילִי בִּדְמִימַת לֵילִי, יִשְׁמַע אָדָם יַקְשִׁיב
הַצֹּאן, לָזֶה הַשִּׁיר לָזֶה הָרוֹעֶה, מִנִּי עֵדֶר תָּעָה גְּדִי, לֹא בִכְדִי,
לֹא בִכְדִי, וַיָּבֹא אֶל אָהֳלִי, בְּצֵאתִי אֶל פָּעֳלִי, רֹאשׁ תֵּיכַף בַּלָּאט הַגְּדִי,
בֵּיתְרִי, וּבֵיתְרִי חוֹסֶה נָא הַגִּידָה אַתְּ, הֲיֵשׁ מָקוֹם לִגְדִי מִדַּח.

הָיְתָה רוּחַ אַחֶרֶת, גָּבְהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם,
וַיִּגָּלוּ מֶרְחַקִּים בְּהִירִים רַחֲבֵי יָדַיִם -
עַל־הָהָר עוֹמְדוֹת רַגְלֵי הָאָבִיב!
עַל־הַמִּגְרָשׁ עִם שֶׁמֶשׁ אֵדִים חַמִּים מִשְׁתַּטְּחִים,
מִן הָעֵצִים הָרְטֻבִּים פְּטוּרֵי צִיצִים מִתְפַּתְּחִים
הָיְתָה רוּחַ אַחֶרֶת מִסָּבִיב.
עוֹד לֹא־פָרְצוּ הַנְּגֹהוֹת, אֵין עוֹד צִלְצְלֵי תְרוּעָה -
מֵאֵלֶיהָ תִּתְפַּשֵּׁט שִׁירָה זַכָּה וּצְנוּעָה,
אוֹרוֹת רַכִּים כְּמוֹ בוֹקְעִים וְעוֹלִים -
חַכּוּ כִּמְעַט! וְהִתְפָּרֵץ עֹז הַחַיִּים הַחֲתוּמִים,
יָצִיץ פִּתְאֹם וְיִתְגַּל כָּל־עֱזוּז הָעֲלוּמִים,
כָּל־הַכֹּחוֹת הַפּוֹרִים, הַגְּדוֹלִים!

לִקְרַאת אָבִיב נָרֹן בְּקוֹל
נַכֶּה בַּתֹּף נַרְבֶּה מָחוֹל
תָּשִׂישׂ נִשְׁמַת כָּל חַי
אֲשֶׁר זָרַע יָגִיל יָשִׁיר
כִּי בָא קָרֵב מוֹעֵד קָצִיר
גָּמֵל יְבוּל שָׂדַי
גָּמֵל יְבוּל שָׂדַי.

לִקְרַאת אָבִיב הֵיטִיבוּ רֹן
אָדָם וָנִיר כָּרִים וָצֹאן
כִּי בַר מָלְאוּ שָׂדוֹת
לְקוֹל חֲלִיל רוֹעִים עָלֵז
יִשְׂמַח הָעֵדֶר עַל הַגֵּז
יְשַׂא רַגְלָיו יְרַקֵּד
יְשַׂא רַגְלָיו יְרַקֵּד.

הָא לַחְמָא

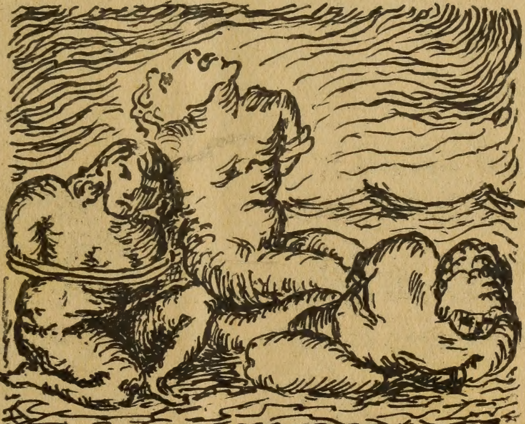
עַנְיָא דִּי אֲכַלוּ אַבְהָתָנָא
בְּאַרְעָא דְמִצְרַיִם כָּל דִּכְפִין
יֵיתֵי וְיֵיכוֹל כָּל דִּצְרִיךְ
יֵיתֵי וְיִפְסַח הָשַׁתָּא
עַבְדֵי לְשָׁנָה הַבָּאָה בְּנֵי חוֹרִין

מַה נִּשְׁתַּנָּה

הַלַּיְלָה הַזֶּה מִכָּל הַלֵּילוֹת
שֶׁבְּכָל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִים
חָמֵץ וּמַצָּה הַלַּיְלָה הַזֶּה כֻּלּוֹ
מַצָּה שֶׁבְּכָל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִים
שְׁאָר יְרָקוֹת הַלַּיְלָה הַזֶּה מָרוֹר.

עֲבָדִים הָיִינוּ

לְפַרְעֹה בְּמִצְרָיִם וַיּוֹצִיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִשָּׁם בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרֹעַ נְטוּיָה וְאִלּוּ לֹא הוֹצִיא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֶת אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם הֲרֵי אָנוּ וּבָנֵינוּ וּבְנֵי בָנֵינוּ מְשֻׁעְבָּדִים הָיִינוּ לְפַרְעֹה בְּמִצְרָיִם וַאֲפִילוּ כֻּלָּנוּ חֲכָמִים

כֻּלָּנוּ נְבוֹנִים כֻּלָּנוּ זְקֵנִים כֻּלָּנוּ יוֹדְעִים אֶת הַתּוֹרָה מִצְוָה עָלֵינוּ לְסַפֵּר בִּיצִיאַת מִצְרַיִם וְכָל הַמַּרְבֶּה לְסַפֵּר בִּיצִיאַת מִצְרַיִם הֲרֵי זֶה מְשֻׁבָּח.

מַעֲשֶׂה בְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן
עֲזַרְיָה וְרַבִּי עֲקִיבָא וְרַבִּי טַרְפוֹן שֶׁהָיוּ מְסֻבִּין
בִּבְנֵי בְרַק וְהָיוּ מְסַפְּרִים בִּיצִיאַת מִצְרַיִם כָּל אוֹתוֹ
הַלַּיְלָה עַד שֶׁבָּאוּ תַלְמִידֵיהֶם וְאָמְרוּ לָהֶם: רַבּוֹתֵינוּ
הִגִּיעַ זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שַׁחֲרִית.

ידע

תֵּדַע כִּי גֵר יִהְיֶה זַרְעֲךָ
בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם וַעֲבָדוּם
וְעִנּוּ אוֹתָם אַרְבַּע מֵאוֹת
שָׁנָה וְגַם אֶת הַגּוֹי אֲשֶׁר
יַעֲבֹדוּ דָּן אָנֹכִי וְאַחֲרֵי
כֵן יֵצְאוּ בִּרְכֻשׁ גָּדוֹל.

והיא

שֶׁעָמְדָה לַאֲבוֹתֵינוּ וְלָנוּ
שֶׁלֹּא אֶחָד בִּלְבַד עָמַד
עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ אֶלָּא
שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר עוֹמְדִים
עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ וְהַקָּדוֹשׁ
בָּרוּךְ הוּא מַצִּילֵנוּ מִיָּדָם.

וַיֵּלֶךְ אִישׁ מִבֵּית לֵוִי וַיִּקַּח אֶת בַּת לֵוִי וַתַּהַר הָאִשָּׁה וַתֵּלֶד בֵּן
וַתֵּרֶא אֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא וַתִּצְפְּנֵהוּ שְׁלֹשָׁה יְרָחִים. וְלֹא יָכְלָה הַצְּפִינוֹ
וַתִּקַּח לוֹ תֵּבַת גֹּמֶא וַתַּחְמְרָה בַחֵמָר וּבַזָּפֶת וַתָּשֶׂם בָּהּ אֶת הַיֶּלֶד וַתָּשֶׂם
בַּסּוּף עַל שְׂפַת הַיְאֹר. וַתֵּתַצַּב אֲחֹתוֹ מֵרָחֹק לְדֵעָה מַה יֵּעָשֶׂה לוֹ. וַתֵּרֶד בַּת
פַּרְעֹה לִרְחֹץ עַל הַיְאֹר וְנַעֲרֹתֶיהָ הֹלְכֹת עַל יַד הַיְאֹר וַתֵּרֶא אֶת
הַתֵּבָה בְּתוֹךְ הַסּוּף וַתִּשְׁלַח אֶת אֲמָתָהּ וַתִּקָּחֶהָ. וַתִּפְתַּח וַתִּרְאֵהוּ
אֶת הַיֶּלֶד וְהִנֵּה נַעַר בֹּכֶה וַתַּחְמֹל עָלָיו וַתֹּאמֶר מִיַּלְדֵי הָעִבְרִים זֶה.
וַתֹּאמֶר אֲחֹתוֹ אֶל בַּת פַּרְעֹה הַאֵלֵךְ וְקָרָאתִי לָךְ אִשָּׁה מֵינֶקֶת
מִן הָעִבְרִיֹּת וְתֵינִק לָךְ אֶת הַיָּלֶד. וַתֹּאמֶר לָהּ בַּת פַּרְעֹה.
הֵילִיכִי אֶת הַיֶּלֶד הַזֶּה וְהֵנִקִהוּ לִי וַאֲנִי אֶתֵּן אֶת שְׂכָרֵךְ
וַתִּקַּח הָאִשָּׁה הַיֶּלֶד וַתְּנִיקֵהוּ וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד וַתְּבִאֵהוּ לְבַת
פַּרְעֹה וַיְהִי לָהּ לְבֵן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ מֹשֶׁה וַתֹּאמֶר כִּי מִן הַמַּיִם
מְשִׁיתִהוּ.

וַיְהִי בַּיָּמִים הָהֵם וַיִּגְדַּל מֹשֶׁה וַיֵּצֵא אֶל אֶחָיו וַיַּרְא
בְּסִבְלֹתָם וַיַּרְא אִישׁ מִצְרִי מַכֶּה אִישׁ עִבְרִי מֵאֶחָיו וַיִּפֶן כֹּה וָכֹה
וַיַּרְא כִּי אֵין אִישׁ וַיַּךְ אֶת הַמִּצְרִי וַיִּטְמְנֵהוּ בַּחוֹל. וַיֵּצֵא בַּיּוֹם
הַשֵּׁנִי וְהִנֵּה שְׁנֵי אֲנָשִׁים עִבְרִים נִצִּים וַיֹּאמֶר לָרָשָׁע לָמָּה
תַכֶּה רֵעֶךָ וַיֹּאמֶר מִי שָׂמְךָ לְאִישׁ שַׂר וְשֹׁפֵט עָלֵינוּ הַלְהָרְגֵנִי

אַתָּה אֹמֵר כַּאֲשֶׁר הָרַגְתָּ אֶת הַמִּצְרִי וַיִּירָא מֹשֶׁה וַיֹּאמַר אָכֵן
נוֹדַע הַדָּבָר. וַיִּשְׁמַע פַּרְעֹה אֶת הַדָּבָר הַזֶּה וַיְבַקֵּשׁ לַהֲרֹג אֶת מֹשֶׁה
וַיִּבְרַח מֹשֶׁה מִפְּנֵי פַרְעֹה וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ מִדְיָן.
וּמֹשֶׁה הָיָה רֹעֶה אֶת צֹאן יִתְרוֹ חֹתְנוֹ כֹּהֵן מִדְיָן וַיִּנְהַג אֶת הַצֹּאן
אַחַר הַמִּדְבָּר וַיָּבֹא אֶל הַר הָאֱלֹהִים חֹרֵבָה. וַיֵּרָא מַלְאַךְ יְהוָֹה
אֵלָיו בְּלַבַּת אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסְּנֶה וַיַּרְא וְהִנֵּה הַסְּנֶה בֹּעֵר בָּאֵשׁ וְהַסְּנֶה
אֵינֶנּוּ אֻכָּל. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אָסֻרָה נָּא וְאֶרְאֶה אֶת הַמַּרְאֶה הַגָּדֹל הַזֶּה
מַדּוּעַ לֹא יִבְעַר הַסְּנֶה. וַיַּרְא יְהוָֹה כִּי סָר לִרְאוֹת וַיִּקְרָא אֵלָיו
אֱלֹהִים מִתּוֹךְ הַסְּנֶה וַיֹּאמֶר: מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר: הִנֵּנִי. וַיֹּאמֶר: אַל
תִּקְרַב הֲלֹם שַׁל נְעָלֶיךָ מֵעַל רַגְלֶיךָ כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עוֹמֵד
עָלָיו אַדְמַת קֹדֶשׁ הוּא. וַיֹּאמֶר יְהוָֹה: רָאֹה רָאִיתִי אֶת עֳנִי עַמִּי
אֲשֶׁר בְּמִצְרָיִם וְאֶת צַעֲקָתָם שָׁמַעְתִּי. וָאֵרֵד לְהַצִּילוֹ מִיַּד
מִצְרַיִם וּלְהַעֲלֹתוֹ מִן הָאָרֶץ הַהִוא אֶל אֶרֶץ טוֹבָה וּרְחָבָה אֶל
אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ. וְעַתָּה לְכָה וְאֶשְׁלָחֲךָ אֶל פַּרְעֹה וְהוֹצֵא
אֶת עַמִּי בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם. - וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת אִשְׁתּוֹ וְאֶת בָּנָיו
וַיָּשָׁב אַרְצָה מִצְרָיִם. וַיַּגֵּד מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן אֵת כָּל דִּבְרֵי יְהוָֹה אֲשֶׁר
שְׁלָחוֹ. וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַיַּאַסְפוּ אֶת כָּל זִקְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיְדַבֵּר אַהֲרֹן אֵת
כָּל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָֹה אֶל מֹשֶׁה וַיַּאֲמֵן הָעָם וַיִּקְּדוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ וְאַחַר בָּאוּ
מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֶל פַּרְעֹה: כֹּה אָמַר יְהוָֹה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שַׁלַּח אֶת עַמִּי.

וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה: לֹא יָדַעְתִּי אֶת יְהֹוָה וְגַם אֶת יִשְׂרָאֵל לֹא אֲשַׁלֵּחַ
וַיֹּאמֶר יְהֹוָה אֶל מֹשֶׁה: עַתָּה תִרְאֶה אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה לְפַרְעֹה כִּי
בְיָד חֲזָקָה יְשַׁלְּחֵם וּבְיָד חֲזָקָה יְגָרְשֵׁם מֵאַרְצוֹ. וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה
וַיהֹוָה הִכָּה כָל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכוֹר פַּרְעֹה הַיֹּשֵׁב עַל
כִּסְאוֹ עַד בְּכוֹר הַשְּׁבִי אֲשֶׁר בְּבֵית הַבּוֹר וַיָּקָם פַּרְעֹה וַיִּקְרָא לְמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן
לַיְלָה וַיֹּאמֶר: קוּמוּ צְּאוּ מִתּוֹךְ עַמִּי גַּם אַתֶּם גַּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

הַיּוֹם אַתֶּם יוֹצְאִים בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב

בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לֹעֵז הָיְתָה
יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מַמְשְׁלוֹתָיו. הַיָּם רָאָה וַיָּנֹס
הַיַּרְדֵּן יִסֹּב לְאָחוֹר הֶהָרִים רָקְדוּ כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי
צֹאן. מַה לְּךָ הַיָּם כִּי תָנוּס הַיַּרְדֵּן תִּסֹּב לְאָחוֹר הֶהָרִים תִּרְקְדוּ
כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי צֹאן מִלִּפְנֵי אָדוֹן חוּלִי אָרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלוֹהַּ יַעֲקֹב

זָכוֹר אֶת הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר
יְצָאתֶם מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים.

רַבָּן גַּמְלִיאֵל הָיָה אוֹמֵר: כָּל מִי שֶׁלֹּא אָמַר שְׁלשָׁה דְּבָרִים אֵלוּ בְּפֶסַח לֹא יָצָא יְדֵי חוֹבָתוֹ וְאֵלוּ הֵן:

פסח

מצה מרור

פֶּסַח שֶׁהָיוּ אֲבוֹתֵינוּ אוֹכְלִין בִּזְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קַיָּם עַל שׁוּם מָה: עַל שׁוּם שֶׁפָּסַח הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל בָּתֵּי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם. מַצָּה זוֹ שֶׁאָנוּ אוֹכְלִים עַל שׁוּם מָה: עַל שׁוּם שֶׁלֹּא הִסְפִּיק בְּצֵקָם שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ לְהַחֲמִיץ עַד שֶׁנִּגְלָה עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וּגְאָלָם. מָרוֹר זֶה שֶׁאָנוּ אוֹכְלִים עַל שׁוּם מָה: עַל שׁוּם שֶׁמֵּרְרוּ הַמִּצְרִים אֶת חַיֵּי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרָיִם.

קוּמוּ תֹּעֵי מִדְבָּר צְאוּ מִתּוֹךְ הַשְּׁמָמָה.
עוֹד הַדֶּרֶךְ רַב, עוֹד רַבָּה הַמִּלְחָמָה
רַב לָכֶם לָנוּעַ, לָגוּר בָּעֲרָבָה –
וְלִפְנֵיכֶם פְּרוּשָׂה דֶּרֶךְ גְּדוֹלָה רְחָבָה
רַק אַרְבָּעִים שָׁנָה נָתַע בֵּין הֶהָרִים –
וּבַחוֹל טָמַנּוּ שִׁשִּׁים רִבּוֹא פְּגָרִים.
אַל נָא יַעַצְרוּנוּ פִּגְרֵי הַנֶּחֱשָׁלִים
שֶׁבְּעַבְדוּתָם מֵתוּ – נִפְסַח עַל הַחֲלָלִים!
יִרְקְבוּ בִּקְלוֹנָם סְרוּחִים עַל צְרוֹרוֹתָם,
שֶׁבִּכְתֵפָם נָשְׂאוּ מִמִּצְרַיִם אוֹתָם,
יִמְתַּק לָמוֹ חֲלוֹמָם, רֹב בְּצָלִים, שׁוּמִים
דּוּדִים מְלֵאֵי בְּשַׂר רַבִּים וַעֲצוּמִים.
עוֹד הַיּוֹם אוֹ מָחָר יַחֲלֹק רוּחַ קָדִים
עִם הָעַיִט גּוּפַת אַחֲרוֹן הָעֲבָדִים.

קוּמוּ אַפּוֹאַנְדִים! עִזְבוּ אֶת הַשְּׁמָמָה!
אַךְ אַל יַעַל קוֹלְכֶם, דִּרְכוּ עֹז בִּדְמָמָה!
פֶּן צַעַדְכֶם יַרְגִּיז מִדְבָּר וְנִרְדָּמָיו-
אִישׁ וְאִישׁ בִּלְבָבוֹ יִשְׁמַע הֵד פְּעָמָיו!
אִישׁ בִּלְבָבוֹ יִשְׁמַע קוֹל אֱלֹהַּ דּוֹבֵר:
לֵךְ! הַיּוֹם אֶל אֶרֶץ חֲדָשָׁה אַתָּה עוֹבֵר!
לֹא! לֹא לֶחֶם קְלֹקֵל, שְׂלָו וּדְגַן שָׁמַיִם-
לֶחֶם עֶצֶב תֹּאכַל פְּרִי עֲמַל יָדַיִם!
לֹא! לֹא אֹהֶל תֹּהוּ וַעֲלִיּוֹת שְׁחָקִים-
בַּיִת אַחֵר תִּבְנֶה, אֹהֶל אַחֵר תָּקִים!
כִּי מִלְּבַד הַמִּדְבָּר תַּחַת הַשָּׁמַיִם,
עוֹד לֶאֱלֹהַּ עוֹלָם גָּדוֹל רְחַב יָדַיִם.
וּמִלְּבַד יְלֵל הַיְשִׁימוֹן דְּמִי הַצִּיָּה-
תַּרְגִּישׁ תַּחַת שִׁמְשׁוֹ אֶרֶץ יְפֵה-פִיָּה„

בְּכָל דּוֹר וָדוֹר חַיָּב אָדָם לִרְאוֹת אֶת עַצְמוֹ כְּאִלּוּ הוּא יָצָא מִמִּצְרַיִם שֶׁנֶּאֱמַר וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה יְיָ לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרָיִם לֹא אֶת אֲבוֹתֵינוּ בִּלְבָד גָּאַל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֶלָּא אַף אוֹתָנוּ גָּאַל עִמָּהֶם שֶׁנֶּאֱמַר וְאוֹתָנוּ הוֹצִיא מִשָּׁם לְמַעַן הָבִיא אוֹתָנוּ לָתֶת לָנוּ אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבוֹתֵינוּ:

בָּרוּךְ אֲשֶׁר גְּאָלָנוּ וְגָאַל אֶת אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם וְהִגִּיעָנוּ לַלַּיְלָה הַזֶּה לֶאֱכָל בּוֹ מַצָּה וּמָרוֹר כֵּן יַגִּיעֵנוּ לְמוֹעֲדִים וְלִרְגָלִים אֲחֵרִים הַבָּאִים לִקְרָאתֵנוּ בְּשָׁלוֹם שְׂמֵחִים בְּבִנְיָן וְשָׂשִׂים בַּעֲבוֹדָה וְנָשִׁיר שִׁיר חָדָשׁ עַל גְּאֻלָּתֵנוּ וְעַל פְּדוּת נַפְשֵׁנוּ.

עַל הֶהָרִים שְׂאוּ קוֹלְכֶם שִׁיר חָדָשׁ
גְּבָעוֹת יִמְחֲאוּ כַּף שִׁיר חָדָשׁ
בַּת עַמִּי עוּרִי הִתְעוֹרְרִי
פִּצְחִי רִנָּה וְשִׁיר —
עָלֹה נַעֲלֶה אֶל הַר צִיּוֹן נַעֲלֶה
בְּשִׂמְחָה וּבְצָהֳלָה נַעֲלֶה
בְּקוֹל תְּרוּעָה בְּקוֹל שׁוֹפָר שִׁיר חָדָשׁ
בִּמְצִלְתַּיִם וּבְתֻפִּים שִׁיר חָדָשׁ

שְׁפֹךְ חֲמָתְךָ

עַל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יְדָעוּךָ
וְעַל מַמְלָכוֹת אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ
לֹא קָרָאוּ כִּי אָכַל אֶת
יַעֲקֹב וְאֶת נָוֵהוּ הֵשַׁמּוּ.
שְׁפֹךְ עֲלֵיהֶם זַעְמֶךָ וַחֲרוֹן
אַפְּךָ יַשִּׂיגֵם. תִּרְדֹּף בְּאַף
וְתַשְׁמִידֵם מִתַּחַת שְׁמֵי יְיָ.

וְגָדוֹל הַתֹּהוּ מִסָּבִיב וְנוֹרָא מִסָּבִיב
הַתֹּהוּ וְאֶפֶס מִפְלָט וְכִי נְשַׁוֵּעַ
בַּחֹשֶׁךְ וְכִי נִתְפַּלֵּל אֹזֶן מִי תִשְׁמַע
וְאִם קִלְלַת אֱלֹהִים אַכְזָרִיָּה נְקַלֵּל
עַל רֹאשׁ מִי תָחוּל וְכִי נַחֲרֹק שֵׁן
וְאֶגְרֹף זַעַם נִקְפֹּץ. עַל קָדְקֹד מִי
יִנָּחֵת אֶת כֻּלָּם יִבְלַע הַתֹּהוּ
יִשָּׂא הָרוּחַ וְכַאֲשֶׁר יֹאבְדוּ
יֹאבֵדוּ וְאֵין דֶּרֶךְ עוֹד וְאָזְלַת
יָד וּמִשְׁעָן אַיִן וְהַשָּׁמַיִם
מַחֲרִישִׁים:

סָבִיב גַּלִּים הַזּוֹעֲמִים סָבִיב רוּחוֹת הַסּוֹעֲרוֹת
קוֹלוֹת אֵיתָן הָרוֹעֲמִים וְשַׁלְהָבוֹת הַבּוֹעֲרוֹת
מַה דַּל מַה דַּל חֶלְקֵנוּ וּמִי יְרַחֲמֵנוּ

הַלֵּב הוֹמֶה חָרֵד יִתַּר
אֶל מוּל עוֹלָם אוֹיֵב וָזָר

יכונסו

לארץ התועים בלב ים והנאבקים עם גלי היאוש והאימה אל יפקרו לסכנות הימים כל אלה אשר שום חוף בעולם לא יקבלם בלתי אם חוף ארצם. אם תועות עתה אניות בלב ים ובהן פליטים יהודיים יכונסו אל הארץ אל ארץ ביתם הלאומי ויהיו אתנו. יעבור עליהם את אשר יעבור עלינו. ויהיו אתנו יהיו מוגנים אתנו ויגנו אתנו כי פה מקומם.

על פני הימים נטושים נושאי הדגל של צרת היהודים. הללו לא יתנו לשערי הארץ שיסגרו לא יתנו למצפון העולם שירגע. הפליט היהודי יוצא בראש המערכה וכלנו חיבים לצאת בצבאותיו.

בא הפליט

בא המבשר. הוא בא- ובגדיו לא קרוע, וראשו לא זרוע אפר: הוא בא. ואתו נכנסו מיליוני צללים. ואתו פסעה שיירה ארוכה של טבוחים, מעונים וקדושים. והם, הם אשר דיברו מתוך גרונו. ואנחנו הקשבנו. לא, לא אנחנו הקשבנו הקשיבו בדמנו דורות, דורות רחוקים שחלפו ודורות שיבואו.—

זכור נזכור לעולם. לעולמי עולמים. אבותינו שטובחו אמותינו שעונו, אחיותינו ואחינו שחונקו, עוללינו שנשרפו חיים. זכור ונזכור ולא נשכח.

והוא הביא את דבר גיבורי ישראל האחרונים במרחשך
גיטאות. את לחישתם האחרונה. את אנחתם האחרונה
שלא הגיעה. - גבורת ישראל נואשה. חלוצי ישראל
שיצאו "...בסך לקדם את פני המלכה..." חלוצי ישראל
שרצו להציל את העם ולתת לו מולדת - והם הצל הצילו
את כבודו ונתנו לו את זר הקוצים של תפארת גבורה.
אנחנו את בגדינו לא קרענו. על ראשינו לא פזרנו אפר.
אנחנו את שבועתנו נשבענו בדמע ואלם. כל שעת חיים,
כל רגע - קודש, קודש להצלה. להצלת אחרונים.

קראו בעת

זֹאת בַגּוֹיִם קַדְּשׁוּ מִלְחָמָה
יִגְּשׁוּ יַעֲלוּ כֹּל אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה
כֹּתּוּ אִתֵּיכֶם לַחֲרָבוֹת
וּמַזְמְרוֹתֵיכֶם לִרְמָחִים
הַחַלָּשׁ יֹאמַר גִּבּוֹר אָנִי
וְנִקֵּיתִי דָּמָם לֹא נִקֵּיתִי
וַיהוָה שֹׁכֵן בְּצִיּוֹן

רָצוֹן עֲנִיתִיךָ
וּבְיוֹם יְשׁוּעָה עֲזַרְתִּיךָ
וְאֶצָּרְךָ וְאֶתֶּנְךָ לִבְרִית עָם
לְהָקִים אֶרֶץ
לְהַנְחִיל נְחָלוֹת שֹׁמֵמוֹת
לֵאמֹר לַאֲסוּרִים: צֵאוּ
לַאֲשֶׁר בַּחֹשֶׁךְ: הִגָּלוּ!

וְכַאֲשֶׁר יְעַנּוּ אֹתוֹ כֵּן יִרְבֶּה וְכֵן יִפְרֹץ
וָאֶעֱבֹר עָלַיִךְ וָאֶרְאֵךְ מִתְבּוֹסֶסֶת
בְּדָמָיִךְ וָאֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי

אל תירא

כי גאלתיך קראתי בשמך לי
אתה כי תעבור במים אתך אני
ובנהרות לא ישטפוך כי תלך
במו אש לא תכוה ולהבה
לא תבער בך
אל תירא כי אתך אני ממזרח
אביא זרעך וממערב
אקבצך אמר לצפון תני
ולתימן אל תכלאי הביאי בני
מרחוק ובנותי מקצה הארץ
אל תירא עבדי יעקב וישרון
בחרתי בו כי אצק מים על צמא
ונוזלים על יבשה אצק רוחי
על זרעך וברכתי על צאצאיך
וצמחו בבין חציר כערבים
על יבלי מים

על הר גבה

עלי לך מבשרת ציון
הרימי בכח קולך
מבשרת ירושלים
הרימי אל תיראי
אמרי לערי יהודה
הנה אלהיכם.

הגדה

יָמִים בָּאִים נְאֻם ה׳ וְלֹא יֹאמְרוּ
עוֹד חַי ה׳ אֲשֶׁר הֶעֱלָה אֶת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כִּי אִם
חַי ה׳ אֲשֶׁר הֶעֱלָה וַאֲשֶׁר הֵבִיא
אֶת זֶרַע בֵּית יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ
צָפוֹנָה וּמִכָּל הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר
הִדַּחְתִּים שָׁם לֹא שֶׁתֵּעָקֵר
יְצִיאַת מִצְרַיִם מִמְּקוֹמָהּ אֶלָּא
שֶׁתְּהֵא שִׁעְבּוּד מַלְכֻיּוֹת עִקָּר
וִיצִיאַת מִצְרַיִם טָפֵל לוֹ. וְכֵן
הוּא אוֹמֵר אַל תִּזְכְּרוּ רִאשׁוֹנוֹת
זוֹ שִׁעְבּוּד מַלְכֻיּוֹת וְקַדְמֹנִיּוֹת
אַל תִּתְבּוֹנָנוּ זוֹ יְצִיאַת מִצְרַיִם הִנְנִי
עֹשֶׂה חֲדָשָׁה עַתָּה תִצְמָח. תָּנָא רַב
יוֹסֵף זוֹ מִלְחֶמֶת גּוֹג וּמָגוֹג. מָשָׁל
לְמָה הַדָּבָר דּוֹמֶה: לְאָדָם שֶׁהָיָה
מְהַלֵּךְ בַּדֶּרֶךְ וּפָגַע בּוֹ זְאֵב וְנִצַּל
מִמֶּנּוּ וְהָיָה מְסַפֵּר וְהוֹלֵךְ מַעֲשֵׂה
זְאֵב. פָּגַע בּוֹ אֲרִי וְנִצַּל מִמֶּנּוּ
וְהָיָה מְסַפֵּר וְהוֹלֵךְ מַעֲשֵׂה אֲרִי.
פָּגַע בּוֹ נָחָשׁ וְנִצַּל שָׁכַח מַעֲשֵׂה
שְׁנֵיהֶם וְהָיָה מְסַפֵּר וְהוֹלֵךְ מַעֲשֵׂה
נָחָשׁ. אַף כָּךְ יִשְׂרָאֵל צָרוֹת אַחֲרוֹנוֹת
מְשַׁכְּחוֹת אֶת הָרִאשׁוֹנוֹת:

שָׁנָה

שֶׁמֶּלֶךְ הַמָּשִׁיחַ נִגְלֶה בָּהּ כָּל מַלְכֵי אֻמּוֹת
הָעוֹלָם מִתְגָּרִים זֶה בָּזֶה וְכָל אֻמּוֹת
הָעוֹלָם מִתְרַעֲשׁוֹת וּמִתְבַּהֲלוֹת וְנוֹפְלוֹת
עַל פְּנֵיהֶן וְאוֹחֲזִים אוֹתָן צִירִים כְּצִירֵי
יוֹלֵדָה. וְיִשְׂרָאֵל מִתְרַעֲשִׁים וּמִתְבַּהֲלִים
וְאוֹמְרִים: לְהֵיכָן נֵלֵךְ וּלְהֵיכָן נָבוֹא. אוֹמֵר
לָהֶם: בָּנַי אַל תִּתְיָרְאוּ כָּל מַה שֶׁעָשִׂיתִי
לֹא עָשִׂיתִי אֶלָּא בִּשְׁבִילְכֶם מִפְּנֵי מָה אַתֶּם
מִתְיָרְאִים. אַל תִּירְאוּ הִגִּיעַ זְמַן גְּאֻלַּתְכֶם,
וְלֹא כִגְאֻלָּה רִאשׁוֹנָה גְּאֻלָּה אַחֲרוֹנָה.
גְּאֻלָּה רִאשׁוֹנָה הָיָה לָהֶם צַעַר וְשִׁעְבּוּד
מַלְכֻיּוֹת אַחֲרֶיהָ אֲבָל גְּאֻלָּה אַחֲרוֹנָה
אֵין צַעַר וְשִׁעְבּוּד מַלְכֻיּוֹת אַחֲרֶיהָ.
בְּשָׁעָה שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא גּוֹאֵל אֶת
יִשְׂרָאֵל קֹדֶם שְׁלֹשָׁה יָמִים שֶׁיָּבוֹא מָשִׁיחַ
בָּא אֵלִיָּהוּ וְעוֹמֵד עַל הָרֵי יִשְׂרָאֵל וּבוֹכֶה
וּמַסְפִּיד עֲלֵיהֶם וְאוֹמֵר: הָרֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
עַד מָתַי אַתֶּם עוֹמְדִים בְּחֹרֶב צִיָּה וּשְׁמָמָה.
וְקוֹלוֹ נִשְׁמָע מִסּוֹף הָעוֹלָם וְעַד סוֹפוֹ
וְאַחַר כָּךְ אוֹמֵר לָהֶם: בָּא שָׁלוֹם לָעוֹלָם.

אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא אֵלִיָּהוּ הַתִּשְׁבִּי
אֵלִיָּהוּ הַגִּלְעָדִי בִּמְהֵרָה יָבֹא
אֵלֵינוּ עִם מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד.

היתה עלי יד יהוה ויוציאני ברוח יהוה
ויניחני בתוך הבקעה והיא מלאה עצמות
והעבירני עליהם סביב סביב והנה רבות מאד
על פני הבקעה והנה יבשות מאד ויאמר אלי:
בן-אדם התחיינה העצמות האלה ואמר:
אדני יהוה אתה ידעת ויאמר אלי: הנבא
על העצמות האלה ואמרת אליהם: העצמות
היבשות שמעו דבר-יהוה. כה אמר אדני
יהוה לעצמות האלה הנה אני מביא בכם
רוח וחייתם. ונתתי עליכם גידים והעלתי
עליכם בשר וקרמתי עליכם עור ונתתי בכם
רוח וחייתם כי אני יהוה. ונבאתי כאשר צויתי
ויהי קול כהנבאי והנה רעש ותקרבו עצמות
עצם אל עצמו. וראיתי והנה עליהם גידים
ובשר עלה ויקרם עליהם עור מלמעלה
ורוח אין בהם. ויאמר אלי: הנבא אל הרוח
כה אמר אדני יהוה: מארבע רוחות באי
הרוח ופחי בהרוגים האלה ויחיו. והנבאתי
כאשר צוני ותבוא בהם רוח ויחיו ויעמדו
על רגליהם חיל גדול מאד מאד:
ויאמר אלי: בן אדם העצמות
האלה כל בית ישראל המה. הנה
אומרים: יבשו עצמותינו ואבדה
תקותנו נגזרנו לנו. לכן הנבא ואמרת
אליהם: כה אמר אדני יהוה: הנה
אני פותח את קברותיכם והעליתי
אתכם מקברותיכם עמי והבאתי
אתכם אל אדמת ישראל
וידעתם כי אני יהוה בפתחי את
קברותיכם ובהעלותי אתכם מקברותיכם
עמי. ונתתי רוחי בכם וחייתם
והנחתי אתכם על אדמתכם.

אוֹדְךָ כִּי עֲנִיתָנִי
וַתְּהִי לִי לִישׁוּעָה
אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים
הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה

מֵאֵת יְיָ הָיְתָה זֹּאת
הִיא נִפְלָאת בְּעֵינֵינוּ:
זֶה הַיּוֹם עָשָׂה יְיָ
נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בוֹ.

וְהָיָה

בְּאַחֲרִית הַיָּמִים נָכוֹן יִהְיֶה
הַר בֵּית יְהוָֹה בְּרֹאשׁ הֶהָרִים
וְנִשָּׂא מִגְּבָעוֹת וְנָהֲרוּ אֵלָיו
כָּל הַגּוֹיִם וְהָלְכוּ עַמִּים רַבִּים
וְאָמְרוּ: לְכוּ וְנַעֲלֶה אֶל הַר
יְהוָֹה אֶל בֵּית אֱלֹהֵי יַעֲקֹב.
וְיֹרֵנוּ מִדְּרָכָיו וְנֵלְכָה בְּאֹרְחֹתָיו:
כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וּדְבַר
יְהוָֹה מִירוּשָׁלָם. וְשָׁפַט בֵּין
הַגּוֹיִם וְהוֹכִיחַ לְעַמִּים רַבִּים
וְכִתְּתוּ חַרְבוֹתָם לְאִתִּים
וַחֲנִיתוֹתֵיהֶם לְמַזְמֵרוֹת.
לֹא יִשָּׂא גוֹי אֶל גּוֹי חֶרֶב
וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד מִלְחָמָה.

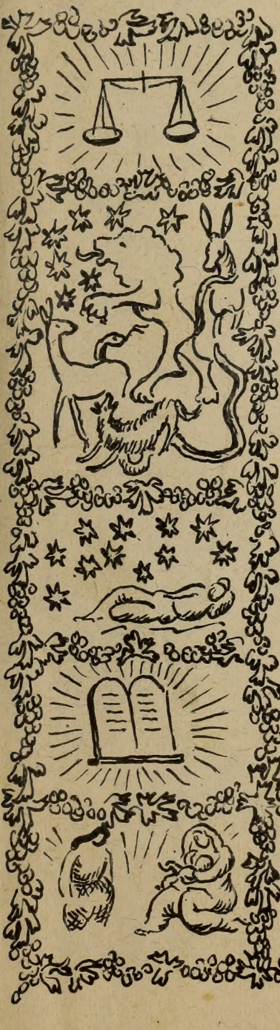
הנה

יָמִים בָּאִים נְאֻם יְהוָה וְנִגַּשׁ
חוֹרֵשׁ בַּקּוֹצֵר וְדֹרֵךְ עֲנָבִים
בְּמֹשֵׁךְ הַזָּרַע וְהִטִּיפוּ הֶהָרִים
עָסִיס וְכָל הַגְּבָעוֹת תִּתְמוֹגַגְנָה.
וְשַׁבְתִּי אֶת שְׁבוּת עַמִּי יִשְׂרָאֵל
וּבָנוּ עָרִים נְשַׁמּוֹת וְיָשָׁבוּ
וְנָטְעוּ כְרָמִים וְשָׁתוּ אֶת יֵינָם
וְעָשׂוּ גַנּוֹת וְאָכְלוּ אֶת פְּרִיהֶם
וּנְטַעְתִּים עַל אַדְמָתָם וְלֹא
יִנָּתְשׁוּ עוֹד מֵעַל אַדְמָתָם
אֲשֶׁר נָתַתִּי לָהֶם.

אַדִּיר בִּמְלוּכָה

בָּחוּר כַּהֲלָכָה גְּדוּדָיו יֹאמְרוּ לוֹ:
דָּגוּל בִּמְלוּכָה הָדוּר כַּהֲלָכָה וָתִיקָיו יֹאמְרוּ לוֹ:
עָנָו בִּמְלוּכָה פּוֹדֶה כַּהֲלָכָה צַדִּיקָיו יֹאמְרוּ לוֹ:
תַּקִּיף בִּמְלוּכָה תּוֹמֵךְ כַּהֲלָכָה תְּמִימָיו יֹאמְרוּ לוֹ:

לְךָ וּלְךָ לְךָ כִּי לְךָ
לְךָ יי הַמַּמְלָכָה:
כִּי לוֹ נָאֶה
כִּי לוֹ יָאֶה

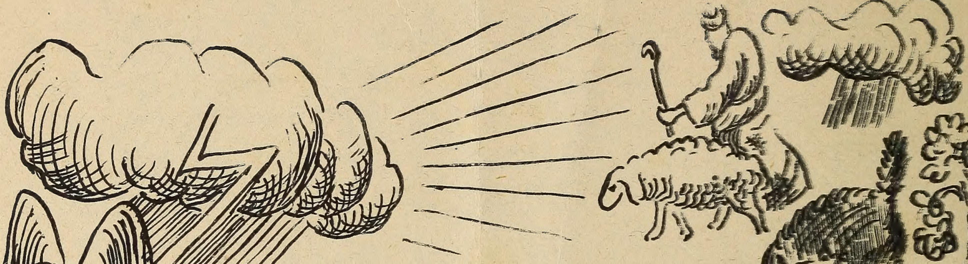

אֶחָד

מִי יוֹדֵעַ - אֶחָד אֲנִי יוֹדֵעַ:
אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ
שְׁנַיִם מִי יוֹדֵעַ: שְׁנֵי לוּחוֹת הַבְּרִית
שְׁלֹשָׁה מִי יוֹדֵעַ: שְׁלֹשָׁה אָבוֹת
אַרְבַּע מִי יוֹדֵעַ: אַרְבַּע אִמָּהוֹת
חֲמִשָּׁה מִי יוֹדֵעַ: חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה
שִׁשָּׁה מִי יוֹדֵעַ: שִׁשָּׁה סִדְרֵי מִשְׁנָה
שִׁבְעָה מִי יוֹדֵעַ: שִׁבְעָה יְמֵי שַׁבַּתָּא
שְׁמוֹנָה מִי יוֹדֵעַ: שְׁמוֹנָה יְמֵי מִילָה
תִּשְׁעָה מִי יוֹדֵעַ: תִּשְׁעָה יַרְחֵי לֵידָה
עֲשָׂרָה מִי יוֹדֵעַ: עֲשָׂרָה דִבְּרַיָּא
אַחַד עָשָׂר מִי יוֹדֵעַ: אַחַד עָשָׂר כּוֹכְבַיָּא
שְׁנֵים עָשָׂר מִי יוֹדֵעַ: שְׁנֵים עָשָׂר שִׁבְטַיָּא
שְׁלֹשָׁה עָשָׂר מִי יוֹדֵעַ: שְׁלֹשָׁה עָשָׂר מִדַּיָּא

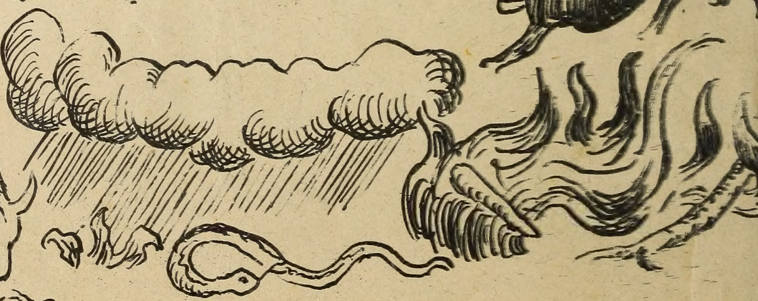

חד גדיא

דזבין אבא בתרי זוזי
ואתא שונרא ואכל לגדיא
ואתא כלבא ואכל לשונרא
ואתא חוטרא והכה לכלבא
ואתא נורא ושרף לחוטרא
ואתא מיא וכבה לנורא
ואתא תורא ושתה למיא
ואתא השוחט ושחט לתורא
ואתא מלאך המות ושחט לשוחט
ואתא הקדוש ברוך הוא
ושחט למלאך המות

גבעת ברנר

דפוס ה. לנגר תל-אביב